

Giftig. Produkten ger livshotande skador vid inandning, hudkontakt eller förtäring.

Frätande. Produkten ger frätskador på hud, matstrupe och ögon, eller andra allvarliga ögonskador. Används också för produkter som fräter på metaller.

Hälsosfarlig. Produkten kan ge ärftlig genetisk skada, cancer, fosterskador eller störa fortplantningen. Används också för produkter som ger allergi vid inandning, kemisk lunginflammation vid förtäring eller andra allvarliga skador vid enstaka eller upprepad exponering.

Skadlig. Produkten är skadlig vid inandning, hudkontakt eller förtäring. Används också för produkter som ger allergi vid hudkontakt, som irriterar hud, ögon eller luftvägar eller ger narkosverkan.

Risker vid laboratoriearbete

Det är inte farligt att utföra experiment om man är medveten om de särskilda risker som finns. På laboratoriet ska finnas rutiner för hur man skyddar sig mot brand och för hur t.ex. trasigt glas och farliga kemikalier ska hanteras. Man måste också se till att miljöfarliga ämnen omhändertas på lämpligt sätt. För att man ska vara förberedd och medveten om eventuella risker ska varje experiment föregås av en *riskanalys*.

Brand

Innan man börjar arbeta på ett laboratorium ska man veta var *brandsläckare* och *brandfiltar* finns och hur dessa hanteras. Man ska också veta hur *nödduschen* ska användas och var *förbandslådan* finns.

Kemisten ska använda *skyddskläder*. Dessa skyddar inte enbart mot stänk av frätande kemikalier utan också mot brandskador. Vanliga kläder kan vara lättantändliga och de är ofta svåra att dra av om olyckan är framme. Skyddsrockar och skyddsförkläden drar man däremot av sig mycket snabbt om de mot förmodan skulle fatta eld. Den som har långt hår ska naturligtvis sätta upp detta med hårband eller motsvarande.

På laboratoriet utnyttjas ofta gasbrännare som värmekälla. Det är viktigt att man hanterar gasbrännaren enligt givna instruktioner och att man aldrig lämnar en tänd brännare obevakad.

Eld som uppstår i en bägare eller någon annan behållare släcks ofta snabbt om den kvävs med hjälp av t.ex. en glasskiva som läggs över behållaren.

Man måste använda lämpliga redskap som t.ex. provrörshållare och degeltång när man flyttar varma föremål. Är olyckan trots allt framme kan en brännskada lindras genom att den kyls med kallt vatten.

Många kemikalier är brandfarliga. Bland annat därför är det viktigt att man studerar *farosymbolerna* och texterna på kemikaliernas förpackningar (se bilderna till vänster och på nästa sida).

Glasvaror

Alla glasvaror som används till ett experiment måste vara hela och utan sprickor. Man får naturligtvis bara värma glasvaror som består av värmeståligt glas. Provrör, bägare, E-kolvar och rundkolvar är exempel på materiel som normalt tål höga temperaturer. Värmer man däremot ett mätglas över öppen låga kommer detta att spricka.